

श्री गोविंदसिंह राठोड शिक्षण प्रसारक मंडळ, दहातोंडा
द्वारा संचालित

श्री. डॉ. आर. जी. राठोड कला व विज्ञान महाविद्यालय,

मूर्तिजापूर - ४४४९०७, जि. अकोला.

NAAC GRADE B+- CGPA : 2.63

Email : artssciencecollege@rediffmail.com Website : www.rgrcollmzr.ac.in

Ph. No. 07256-243951, Fax No. 07256-242021

इस्यति

२०२०-२१

आमची स्फूर्तिस्थाने

स्व. गोविंदसिंह राठोड

स्व. संजयभाऊ राठोड

स्व. सुनिल राठोड

आमचे संजिवक

मा.डॉ. आर.जी. राठोड
संस्थापक अध्यक्ष

मा.सौ. दमयंतीताई आर. राठोड
उपाध्यक्षा

मार्गदर्शक

मा. डॉ. व्ही. आर राठोड
सचिव

मा. डॉ. ए. आर राठोड
सहसचिव

मा. डॉ. एम. जी राठोड
सदस्य

श्री गोविंदसिंह राठोड शिक्षण प्रसारक मंडळ, दहातोंडा द्वारा संचालित,
श्री. डॉ. आर. जी. राठोड कला व विज्ञान महाविद्यालय,
मूर्तिजापूर, जि.अकोला

इमरूति

२०२०-२१

मार्गदर्शक
मा.डॉ. आर. जी. राठोड

संपादन समिती

प्रा.एस.के. शाह	प्रा.डॉ. ए.एस. निमकर
प्रा.डॉ.पी.एम.माकोडे	प्रा.जी.डी.शेंडे
प्रा.डॉ. ए.एस.तानकर	प्रा.व्ही.व्ही.कपीले
प्रा.डॉ.आर.पी.सिरसाट	प्रा.डॉ. एस.एस.कवर

विद्यार्थी संपादक

अमरदीप वानखडे

प्राची गजानन वानखडे

मुद्रक

श्री. गुरुदेव प्रिन्टर्स

महात्मा फुले संकुल, अभियंता भवन समोर, शेगांव नाका, अमरावती.

Mob : 9766656620

प्रकाशक

प्राचार्य डॉ. ए.पी. चर्जन

श्री. डॉ. आर. जी. राठोड, कला व विज्ञान महाविद्यालय, मूर्तिजापूर

टीप :- साहित्यातून व्यक्त झालेली मते त्या-त्या कवी, लेखकांची समजावीत.

श्री. गोविंदसिंह राठोड शिक्षण प्रसारक मंडळ, दहातोंडा

कार्यकारी मंडळ

अ.क्र.	सभासदाचे नाव	हुद्दा
१	मा. डॉ. आर. जी. राठोड (एम.बी.बी.एस)	अध्यक्ष
२	मा. सौ. दमयंतीबाई आर. राठोड	उपाध्यक्ष
३	मा. डॉ. श्री. व्ही. आर. राठोड (एम.डी.)	सचिव
४	मा. डॉ. श्री. अनिल आर. राठोड (एम.बी.बी.एस.डी.सी.एच)	सहसचिव
५	मा. डॉ. श्री. मोतिसिंह गो. राठोड (एम.एस)	सदस्य
६	मा. श्री. आर. एस. जाधव (से.नि.पो.अधि.)	सदस्य
७	मा. श्री. जी. बी. आडे (सामाजिक कार्यकर्ते)	सदस्य

स्थानिक व्यवस्थापन समिती

अ.क्र.	सभासदाचे नाव	हुद्दा
१	मा. डॉ. आर. जी राठोड	अध्यक्ष
२	मा. सौ. दमयंतीबाई आर. राठोड	उपाध्यक्ष
३	मा. डॉ. एम. जी. राठोड	सदस्य
४	मा. श्री. आर. एस. जाधव	सदस्य
५	मा. डॉ. विजय आर. राठोड	सदस्य
६	मा. डॉ. अनिल आर. राठोड	सदस्य
७	प्राचार्य डॉ. ए. पी. चर्जन	सचिव
८	प्रा. डॉ. ए. एस. निमकर	शिक्षक प्रतिनिधी
९	प्रा. डॉ. पी. एम. माकोडे	शिक्षक प्रतिनिधी
१०	श्री. पी. टी. राठोड	शिक्षकेत्तर प्रतिनिधी

श्री. गोविंदसिंह राठोड शिक्षण प्रसारक मंडळ, दहातोंडा
श्री. डॉ. आर.जी. राठोड कला व विज्ञान महाविद्यालय
मूर्तिजापूर, जि. अकोला

सल्लागार समिती

अ.क्र.	सभासदाचे नाव	हुद्दा
१	मा. डॉ. आर. जी. राठोड	अध्यक्ष
२	मा. सौ. दमयंतीबाई आर. राठोड	उपाध्यक्ष
३	मा. डॉ. विजय आर. राठोड	सचिव
४	मा. डॉ. अनिल आर. राठोड	सचिव
५	मा. डॉ. एम. जी. राठोड	सचिव
६	मा. श्री. आर. एस. जाधव	सदस्य
७	मा. डॉ. के. एम. कुळकर्णी	सदस्य
८	मा. अॅड. कृष्णकुमार मारवाल	सदस्य
९	मा. डॉ. अनंतकुमार भुईंभार	सदस्य
१०	मा. इंजि. ए. आर. अग्रवाल	सदस्य

VISION

To, Provide quality and value based education to all student specially from backward classes and downtrodden girls and enhance their individual potenatial which could be utilized for better nation building.

MISSION

1. To offer excellent and invaluable service in the field of education to the poor and the backward class students of the society.
2. To aim at the overall personality development of the students through extra and co-curricular activities, in tandem with various social and cultural organization.
3. To Provide a platform to the students by giving them an opportunity to face all the challenges of a competitive world, with the utmost utilization of their potential in sports, athletics and other events.
4. To undertake quality-related research studies, consultancy and Training programmes.

अध्यक्षीय मनोगत

‘शिक्षण’ हा प्रत्येकाचा अधिकार आहे. पण ते शिक्षण सर्वापर्यंत पोहचविणे हे आपले सामाजिक कर्तव्य आहे. हीच सामाजिक बांधिलकीची भावना आमच्या शैक्षणिक कार्याची मुलभूत प्रेरणा आहे.

आज आमच्या शैक्षणिक संस्थांमध्ये हजारो विद्यार्थी शिक्षण घेतात. त्यांच्या यशातच आमच्या कार्याची फलश्रुती सामावली आहे. महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास व्हावा, यासाठी आमच्या महाविद्यालयाकडून सातत्याने विविध उपक्रमांचे आयोजन केले जाते. नवप्रवेशीत विद्यार्थ्यांसाठी आठवडाभन्त्याची कार्यशाळा, स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन, व्यक्तिमत्त्व विकास, कार्यशाळा, स्नेह-संमेलन, क्रीडा स्पर्धा, या सारख्या कार्यक्रमातून विद्यार्थी घडविण्याचा आमचा प्रयत्न असतो.

‘दमयंति’ हा आमचा आणखी एक स्तुत्य उपक्रम आहे. ज्यातून महाविद्यालय विद्यार्थ्यांना लेखनासाठी आवाहन करते. आणि विद्यार्थी आपल्या अबोल भावनांना मोकळी वाट करून देतात. यातच वार्षिकांकाचे यश सामावले आहे.

वार्षिकांक निर्मितीत ज्यांनी सिंहाचा वाटा उचलला असे आमचे प्राचार्य डॉ. ए. पी. चर्जन, संपादक मंडळ व प्राध्यापक वृंद यांना शुभेच्छा देतो. आणि हा वार्षिकांक आपणास आवडेल अशी आशा करतो.

अध्यक्ष

श्री.डॉ. आर.जी. राठोड

गो.रा.शि.प्र.मं. दहातोंडा

प्राचार्यांच्या लेखनीतून

सुसंस्कृत मानवी जीवनात साहित्याला अनन्यसाधारण महत्त्व आहे. साहित्य ही एका अर्थाने मानवी जीवनाची प्रतीकृती आहे. तो सुख-दुःखात्मक अनुभवांचा आलेख ही ठरतो आपल्या भावनांना प्रभाविपणे व्यक्त करण्याचे साहित्यासारखे दुसरे प्रभावी माध्यम नाही.

आमचे महाविद्यालय विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासाप्रती नेहमीच बांधिल राहिले आहे. त्यासाठीच आम्ही अभ्यासक्रमासोबत अभ्यासपूरक उपक्रमांचे आयोजन करित असतो. 'रामदर्पण' या भित्ती पत्रकातूनही विद्यार्थ्यांच्या साहित्याभिरुचीचा परिचय येत राहतो. त्याशिवाय 'दमयंति' हा आमचा अतिशय महत्त्वपूर्व उपक्रम आहे. कारण त्यातून विद्यार्थी अधिक चांगल्या प्रकारे स्वतःला सादर करतात. त्याच्या भाव-भावनांना व्यक्त करतात.

त्याच बरोबर वार्षिकांतात एकूण वर्षभरात आयोजित कार्यक्रमाचा आढावा सुध्दा येऊन जातो. महाविद्यालयातील विविध विभागाच्यावतीने आयोजित कार्यक्रमांची माहिती सुध्दा वाचकांना होते.

महाविद्यालयात होणाऱ्या सर्व उपक्रमांना मा. अध्यक्ष श्री.डॉ. आर.जी. राठोड सरांचे मार्गदर्शन व सहकार्य नेहमीच मिळत आले आहे. या वार्षिकांकास पुर्णत्वात होण्यासाठी डॉ.राठोड सरांच्या सहकार्याबद्दल त्यांचे धन्यवाद मानतो. तसेच संपादक मंडळ, विद्यार्थी संपादक, प्राध्यापक वृंद, विद्यार्थी यांच्या सहकार्याबद्दल त्यांचे अभिनंदन करुन हा वार्षिकांक आपल्या सुपूर्द करतो.

डॉ. ए. पी. चर्जन
प्राचार्य

संपादकीय

‘साहित्य’ हा समाजाचा आरसा असतो. आणि त्यात समाजाचे प्रतिबिंब उमटत असते. आमचे विद्यार्थी म्हणजे आजच्या नवसमाजाचे कृतीशील प्रतिनिधी आहेत. त्यांच्या विविध साहित्य प्रकारातून आजच्या समाजाची व समाजमनाची स्थिती-गती समजायला मदत होते.

‘दमयंति’ हा आमचा वार्षिकांक दरवर्षी विद्यार्थ्यांना लेखन करण्यास प्रवृत्त करणारा उपक्रम आहे. विद्यार्थी देखील त्यामाध्यमातून आपल्या सुक्त भावनांना लेखनीच्याद्वारे प्रवाहीत करतात. विविध विभागाच्या अभ्यास मंडळाच्या वतीने राबविण्यात येणारे नानाविध उपक्रमांचा धावता आढावा सुध्दा या वार्षिकांकात प्रकट झाला आहे.

हा वार्षिकांक पुर्णत्वास नेण्यासाठी मा.डॉ. आर.जी. राठोड साहेबांचे, मा.प्राचार्य डॉ. ए.पी चर्जन सरांचे बहुमोल मार्गदर्शन व सहकार्य लाभले, त्यांचे आभार मानतो.

तसेच संपादक मंडळातील सदस्य, प्राध्यापक-वृंद, विद्यार्थी संपादक, लेखक, कवी यांचेही आभार व्यक्त करतो..

हा वार्षिकांक पूर्ण करण्याचा आम्ही सर्वोतोपरी प्रयत्न केला आहे. तरी काही उणिवा राहिल्यास आपण त्याकडे दूरलक्ष करून हा वार्षिकांक स्वीकाराल, अशी अपेक्षा ठेवून येथेच विराम घेतो.

प्रा. एस.के. शाह

Shri Dr. R. G. Rathod Arts & Science College Murtizapur
Annual Society Report 2020-21
DEPARTMENT OF ZOOLOGY

For the session of 2020-21 the Zoological society has been form under the guidance of Dr. P. M. Makode Head, Department of Zoology.

Dr. S. S. Dhande was nominated as Prof- in-Charge of Zoological society for Session. The following students were nominated as office bearers of Zoological society.

COLLEGE LEVEL SEMINAR ACTIVITY

Zoological society had arranged Online regular seminar throughout the year due to corona pandemic for enhancing the knowledge, teaching aptitude and interest towards the subject for Under Graduate and Post Graduate students. Students were participated and delivered the seminar on different topics from their Syllabus.

PAPER PRESENTED

Department of Zoology has the background of research. Twenty research papers published by Dr. P. M. Makode in national and international level, and papers are presented in Conferences.

Dr. P. M. Makode
Head & Assistant Professor
Department of Zoology

Shri Dr. R. G. Rathod Arts & Science College

Murtizapur, Dist. Akola

(Session 2020-21)

*** Department Report ***

DEPARTMENT OF CHEMISTRY (Establishment:-2001)

Introduction- Department of chemistry is established in year 2001, initially it is permanent non grant basics, after 2009 it become grant-basics. After 2010 department of chemistry actually starts its development having good equipped laboratory having 36 students capacity in B.Sc., and M.Sc. 32 Students capacity well developed furnish, with rack, sink, water supply cork, tap nal, water tank and gas burner etc arrangement. Department of chemistry have good maintain store for chemical, glassware and equipment storage. Department of chemistry have staff cabin for faculty with computer facility. This department provides the practical experience to the students and makes them fit for the society. Department extents its upgdration to start post graduate M.Sc. course in organic chemistry in 2019. This Department is one of best Department among the college, for its teaching and research activities. The SGB Amravati University Approved Dr. D B. Dupare as Supervisor for Ph.D Programs in Chemistry, as well as P.G. Teacher in Chemistry. The research work carried in this department is National and International status having more than 48 research paper. Dr. Mohammad Mujahid had 07 Patient in their Research contribution.

DEPARMENTTAL MOTO- "Projecting the Department as a center for quality and Practices of education"

1) Awards of the Department

- 1. Dr. D. B. Dupare-** awarded as Ph.D. supervisor in subject of chemistry by S.G.B. Amravati University Amravati notification no 43/2020 on dated 04/06/2020.
- 2. Mohd Mujahid-** awarded a patient for their Research contribution in subject of chemistry.
- 3. Ku Kiran Kishor Ralwani** Qualified SET - DEC 2020 & GATE -2021.
- 4. Ku Punam Tekade** Qualified NET DEC 2021 & GATE -2021.
- 5. Ashivini Telmore** students of BSc appointed as junior Clark in Education office, Mumbai on 20 july 2021.

2) Students Seminar.

- 1) For the year 2020-21 every session online seminar is conducted in the form of Video seminar or online seminar of B.Sc. II & III and M.Sc. I & II Year Students.
- 2) Ku. Snehal Daryani from B.Sc-IIIst participates in Competition on arranged by AUCTA Late Pushpadevi Patil Arts and Science college at Risod Dist washim. and in collaboration with AUCTA on dated 06/02/2021 She is achieved first prize in seminar competition.
- 3) Ku Snehal Daryani from B.Sc-IIIst participates in Seminar Competition on arranged by Department of Chemistry at Rajeshree shahu Science College, Chandur Raily Dist. Amravati. She has achieved third prize in that competition.
- 4) This year 87 Students from BSC-III Appeared for GAET -2021 in online mode out off 07 Students succored 100out Off 100 in 07 students in rank of Amravati University.
- 5) For the years all activity are conduct on line mode like students seminar in video form etc.
- 6) Departmental CHB faculty Ku Kiran Ralwani Qualified NET & GATE Examination held in year 2020-21.
- 7) Departmental CHB faculty Punam Tekade Qualified NET & GATE Examination held in year 2020-21.
- 8) Departmental Alumina Ku Ashvini Telmore appointed as education office as clerk in Examination held in year 2020-21
- 9) For the year 2020-21 participates in Competition on arranged by AUCTA B.Sc. II (SEM IV) Seminar Competition Date: 24/02/2020
- 10) For the year 2020-21 participates in Competition on arranged by AUCTA B.Sc. II (SEM III Seminar Competition Date: 21/08/2021.

Dr. D. B. Dupare
Head of Department

Online University Level Workshop on NET/SET Guidance in Mathematics

Department of Mathematics of Shri. Dr. R. G. Rathod Arts & Science College, Murtizapur Dist. Akola. (MS) run by Shri. Govindsingh Rathod Shikshan Prasarak Mandal Dahatonda in collaboration with Department of Mathematics, Sant Gadge Baba Amravati University; RDIK &KD College Badnera and Adarsh Science, J.B.Arts & Birla commerce Mahavidyalaya, Dhamangaon Rly organized online University Level Workshop on NET/SET Guidance in Mathematics on December 22, 2020 on the occasion of birth anniversary of Indian famous mathematician Srinivas Ramanujan.

Dr. F.C. Raghuwanshi, Dean faculty of Science and Technology, Sant Gadge Baba Amravati University, Amravati inaugurated the University Level Workshop online. Dr.S.D.Katore, Professor and Head Department of Mathematics, Sant Gadge Baba Amravati University, Amravati presided over the function. Dr.G.S.Khadekar, Dean faculty of Science and Technology, RTM Nagpur University, Nagpur was Chief Guest. Dr.R.D.Deshmukh Principal of RDIK &KD college, Badnera; Dr. Y.B.Gandole, Principal of Adarsh Science Mahavidyalaya, Dhamangaon Rly and Dr.A.P.Charjan, Principal of shri.Dr.R.G.Rathod Arts and Science collge, Murtizapur were the guests of the programme. Dr. S. D. Katore, Professor & Head Department of Mathematics of Sant Gadge Baba Amravati University, Amravati and Chief Organizer of University level Workshop explained the aim of the Workshop in his speech. In the First session Dr.Shrikant Chaudary, Director of School of Mathematical Sciences, KBCNMU, Jalgaon addressed on the topic " Field "also he gave more information about polynomial, groups etc. and Dr.J.N.chaudhary, Professor and Head Department of Mathematics M.J.Mahavidyalaya, Jalgaon discuss on the topic Number Theory. After lunch break Second session was started Dr. U.S.Thool, Professor & Head Department of Mathematics Institute of Science, Nagpur gave details information on the Topic Differential Equation and Dr.Krunal Ingle, Department of Mathematics M.J.college, Jalgaon discuss on the topic Topology. Total 216 participant was present .For the Programme following zoom meeting and you tube links are used -

Online Essay Competition

The Department of Mathematics, Shri. Dr. R.G. Rathod Arts & Science College, Murtizapur, Dist-Akola In Collaboration with Sant Gadge Baba Amravati University, Amravati R.D.I.K. & K.D. College, Badnera; Adarsha Science, J.B. Arts & Birla Commerce Mahavidyalaya, Dhamangaon (Rly) organized Online University Level Essay Competition

for UG and PG Students during Feb.05-15,2021. The competition is over into Junior and Senior division. For the Essay Competition 161 junior division participants and 38 senior division participants from different SGBAU affiliated colleges and PGTD, SGBAU, Amravati are participated.

Project Activity:

For improve the depth of subject knowledge and information about mathematician those give the contribution in subject. Society arrange online project activity all student (group wise).

Participation in University Level Seminar Competition:-

University Level seminar competition was held at Malkapur on dated March 09, 2021 two students of Mathematics department Ku. Pranali Tambade and Farzana Shaikh participated in University Level Seminar Competition on the topic Algebra.

Farewell Ceremony :

The online programme of Farewell Ceremony was held on dated 30/07/2021 .For this Programme Dr. A. S. Nimkar, Head Department of Mathematics was president, all the Mathematics staff members & Students of our College was also present. This programme was conducted by Mathematics Society In-Charge Mr. A.O. Dhore.

Place: Murtizapur

Dr. A. S. Nimkar
Head of Department

वार्षिक अहवाल - मराठी विभाग -

महाविद्यालयातील मराठी विभागाच्या वतीने मराठी अभ्यास मंडळाची निर्मिती करून विविध कार्यक्रमांचे विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासाच्या दृष्टीने आयोजन केले जाते.

सत्र २०२०-२१ याहीवर्षी मराठी विभागाने खालील कार्यक्रमांचे आयोजन केले होते.

अभ्यास मंडळ उद्घाटन सोहळा:

मराठी अभ्यास मंडळाचे उद्घाटन दिनांक १२/१०/२०२० रोजी करण्यात आले कार्यक्रमांला अध्यक्ष म्हणून महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. ए. पी. चर्जन सर हे होते. मराठी अभ्यास मंडळाची अध्यक्षा पलक महल्ले तर उपाध्यक्षा म्हणून निकिता मुगल हिची तर सचिव म्हणून श्रीकांत वाकोडे याची निवड करण्यात आली. कार्यक्रमांला महाविद्यालयातील प्राध्यापक वृंद मराठी विषयाचे तथा मराठी विषयाचे विद्यार्थी उपस्थित होते.

प्रकल्प सादरीकरण :

दिनांक ०५/०९/२०२१ रोजी मराठी विभागाच्या वतीने प्रकल्प सादरीकरण करण्यात आले होते. यात वर्गनिहाय विद्यार्थ्यांसाठी वेगवेगळे विषय देऊन विद्यार्थ्यांना प्रकल्प सादर करण्याचे आदेश दिले होते. त्यानुसार महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांनी आपल्या प्रकल्पाचे जपश्रळपश सादरीकरण केले.

वरील शैक्षणिक उपक्रम राबविण्यासाठी महाविद्यालयाचे संचालक मंडळ तसेच महाविद्यालयाचे माननीय प्राचार्य डॉ. ए. पी. चर्जन सरांचे वेळोवेळी सहकार्य व मार्गदर्शन मिळाले आहे.

प्रा. एस. के. शाह
मराठी विभाग

Department of political science Annual Report

During the session 2020-21 the department of political science inauguration political science study society Online Mode College and dated 26-11-2021 the community is appointed for the proper functioning and conducting of the various activities the president of this program in this Dr.A.S Nimkar and chief guest is the Dr.S.N Kayande Shivaji Mahavidyalaya Akot the guided the students about the effective working of the activities of the society during the session following programs are taken

- 1.Indian constitution day
- 2.Seminar Voting Awareness

The Program are conducted online mode in the college under the kind of control of college principal Dr. A.P charjan the details of program conducted by the society is given below

Sr.	Name of the Event	Date	Name of Guest	No of Students	No of Teachers
1.	Indian constitution Day	26-11-2021	Dr.S.N Kayande	65	03
2.	Seminar Voting Awareness	08-08-2021	Mr.R.H.Khandare	70	03

Dr. G. D. Shende
Head of Department

Department of Sociology
Annual Report

During session 2020-21 the department of Sociology, NSS and Babasaheb Ambedkar Research Training Institute (BARTI) Pune intends has organized Tree plantation programme in the college campus on date 23-06-2021. The 21 plants were planted in the college campus. Mr. Manish Chotmal, District co-ordinator BARTI Akola was present on this occasion. The college staff members Dr. S. S. Dhande, Dr. D. B. Dupare Mr. G. D. Shende and Mr. R.H. Khandare were participated in the tree plantation programme. The members of the non-teaching staff Mr. Chandu Chandan and Mr. Anil Solunke were present and helped for the tree plantation. Department of Sociology has also conducted inauguration of Sociological society on date 20-06-2021.

Prof. R. H. Khandare
Head & Assistant Professor
Department of Sociology

Department of Economics
Annual Report

Shri Dr. R. G. Rathod Arts and Science College Murtijapur established the Economics study forum on date 30.09.2020 On this inaugural programme Prof. G. D. Shende Presided as the president and Prof. S. K. Shah was the chief Guest preliminary information was given Prof. P. P. Gawai The insisted on the economical speech. The president of the programme declared the Economics committee and mentioned the importance of Economics. This inauguration programme was given to online

On the behalf of Economics study Group student poster presentation programme held on dated 16.01.2021 Prof U.M. Bhade was present here

Date	Name of Programme	Chief Guest	Remark
03-09-2020	Economics Study forum	Prof. G. D. Shende	Importance Of Economics
16-01-2021	poster presentation	Prof U.M.Bhade	Problems Of Unemployment.

Prof. P. P. Gawai
Head & Assistant Professor
Department of Economics

वार्षिक अहवाल - भूगोल विभाग -

विद्यार्थ्यांना भूगोल विषयाचे अधिकाधिक ज्ञान व पुस्तका व्यतिरिक्त बाह्य पर्यावरणीय घटकांचे ज्ञान व्हावे या उद्देश्याने भूगोल विभागाच्या वतीने भूगोल अभ्यास मंडळाची स्थापना आभासी पद्धतीने, कोरोना काळामुळे दि. १२-१०-२०२० रोजी करण्यात आली. आभासी पद्धतीने भूगोल अभ्यास मंडळाचे उद्घाटन जाहीर करण्यात आले व अध्यक्ष म्हणून कु. आकांक्षा कांडलकर या विद्यार्थींचे नाव घोषित करण्यात आले. या प्रसंगी प्रा. डॉ. एन. पी. भालेराव भूगोल विभाग यांनी विद्यार्थ्यांना आभासी पद्धतीने मार्गदर्शन केले.

प्रा.डॉ.एन.पी. भालेराव
भूगोल विभाग

*** Department Report ***

Dept.Of English

Annual Report

The Dept of English organized English Literary Association' on date 13-01-2020. Respected pincipal of the college Dr. A. P. Charjan was the chair person of the programme. In his speech he appreciated the toil taken by the organization committes for organizing such events, Further he added that, such events should not be organized for the sake of entertainment rether one must try to undcastord the main purpose behind organizing such events. Poof. A.S. Nimkar, Prof. P. P. Gawai, poof Shende and all the students of BA. Were prepent. for the event.

Extra curricular activities are as important as conrricular activities. Considering this the deportment conducted debau on.... Students and ther duties' on 23/06/21. 10 students took active participation for the event: students were made aware of the importarnts of such activities in shaping thin life by the Head of the dept...

Prof. D.H.Rathod

Head & Assistant Professor

Department of English

हर हाल में खुश रहो

जिंदगी है छोटी, हर हाल में खुश रहो
 अपने काम पे खुश रहो,
 घर में आज पनीर नहीं है, तो दाल में खुश रहो।
 आज जिम जाने का वक्त नहीं,
 तो दो कदम चलकर खुश रहो।
 जिंदगी है छोटी हर हाल में खुश रहो
 आज दोस्तों का साथ नहीं तो टि.वी देखकर खुश रहो।
 घर जा नहीं सकते तो, फोन करके खुश रहो
 जिंदगी है छोटी हर हाल में खुश रहो।
 जिसे देख नहीं सकते तो, उसकी आवाज में खुश रहो
 जिसे पा नहीं सकते उसकी आस में खुश रहो
 जिंदगी है छोटी हर हाल में खुश रहो
 लॅपटॉप नहीं मिला तो क्या डेक्सटॉप में ही खुश रहो.
 डल्लू नहीं मिली तो क्या अपनी जूलश्रश में खुश रहो
 जिंदगी है छोटी हर हाल में खुबा रहो।
 बीता में हुआ कल जा चुका है
 उसकी मीठी यादों में खुश रहो
 आनेवाले कल का पता नहीं
 उसके सपनों में ही खुश रहो।
 हंसते हंसते ये पल बित जाएँगे
 आज में खुश रहो। कल में भी खुश रहो
 क्योंकि जिंदगी है छोटी हर हाल में खुश रहो
 जिओ इतना की जिंदगी कम पड जाए
 हसो इतना की रोना कम पड जाए
 कुछ पाना तो किस्मत का खेल है,
 पर कोशिश इतनी करो की
 खुदा देने पर मजबुज हो जाएँ
 क्योंकि, जिंदगी है छोटी हर हाम में खुश रहो।

- शेजल गुरव

जीवन

जीवन बुरी यादों को याद करने का नहीं
 यादों को भुलाकर आगे बढ़ने का नाम है।
 जीवन थककर बैठने का नहीं
 थकाव पर जीत हासिल कर
 लंबी दौड़ लगाने का नाम है।
 जीवन माता-पिता के साहारे जीने का नहीं
 खुद के बलबूते पर उठकर खड़े रहने का नाम है।
 जीवन एक लंबी घंडी की तरह है
 जो बिन बतलाह कीसी भी घड़ी रुक सकता है।
 इसलिये जीवन को उस सितारे की तरह बनाओ
 जो अपनी मेहनत की दम पर
 एक दीन जरूर चमकना चाहिए,
 उसे उस हिमालय के शिखर की तरह बनाओ
 जो अपनों की शान बन सके !
 चाहे जीवन मे कीतनी भी मुसीबते क्यो न आए
 आप कीसी के प्रोत्साहित की तरह राह न सको
 कहो :-
 "जीवन एक दौड है
 जिसमे हार गए तो कोई गम नहीं
 पर फीर भी दुनिया को दिखलाना है
 कि हम भी किसीसे कम नहीं"!

- जयश्री. सुभाष तरोगे

आई

सारा दिवस बरा असतो
कारण प्रत्येक आईच्या हृदयात
मायेचा, एक झरा असतो.....
जेव्हा असते सदीं ताप
तेव्हा कितीही करा पाप
आईच्या कोर्टात सारे गुन्हे असतात माफ
लेकरासाठी जणु तीचा जीव कावराबावरा असतो
कारण प्रत्येक आईच्या हृदयात
मायेचा एक झरा असतो.....
शाळा बुडवली तरच
रागवत असते आई
खोटं बोललं तरच
शिक्षा करते आई
एरवी आई म्हणजे काटेरी
फणसातला गोड गरा असतो
कारण प्रत्येक आईच्या मनात
मायेचा एक झरा असतो....

- आरती पारिसकर

वडील

आईची हवी माया, वडिलांचा स्नेह
झिजत असतो कुटुंबासाठी सतत त्यांचा देह
आई इतकेच महत्व असते वडिलांना
कुटुंबाचे कल्याण सोडून दुसरे सुचत नाही त्यांना
कुटुंबाचे कर्ता तेच असतात
स्वार्थासाठी कधी काही करत नसतात
वाईट कृत्य केले तर कधी मारतातही
परंतु आई इतके प्रेम असते त्यांच्या हृदयातही
एवढे उपकार आहेत त्यांचे की फेडू शकणार नाही
संपलं जरी जीवन
आयुष्यभर सतत त्यांचे ठेवावे स्मरण....

- प्राची बुटे

College जीवन

आज मी कॉलेजमध्ये घेतलय Admission
तिथे आहे माझ्यात खुप सारं depression
फ्रेंडस करतील माझ allegation
मग हळू-हळू करल मी introduction
एकत्र राहण्यास, होईल आमच्या attraction
कधी आम्ही दाखवू relation तर कधी repletion
कॉलेज असेल त्यावर पूर्ण opposition
टिचर घेतील त्यावर action पण
घडून येईल वेगळीच relation
आमच्यात असतील मग competition
मी दाखवल माझ reputation
असेल तिथे कधी function
त्यात होईल माझ selection
त्यासाठी तुम्ही म्हणा congratulation!!!

- अमरदीप वानखडे

पाझरती प्रतिभा (मुलगी)

मुलगी म्हणजे आईचा मान
तर बापाची शान,
मुलगी म्हणजे आईची माया
तर बापाची छाया,
मुलगी म्हणजे आईची आशा
तर बापाची आकांशा,
मुलगी म्हणजे आईच मागल्य
तर बापाची अस्तित्त्व,
मुलगी म्हणजे आईची मुक्ती
तर बापाची शक्ती,
मुलगी म्हणजे आईची इच्छा
तर बापाची अपेक्षा,
मुलगी म्हणजे आईचा धिर
तर बापाची आधार,
मुलगी म्हणजे आईचा आदर
तर बापाचा सन्मान,

- जयश्री सुभाष तरणे

To Teachers

शब्दांनी तुमच्या ममतेचा 'परिचय होतो'
 आपुलकीनं तुमच्या माणुसकीचा अर्थ कळतो
 तुमची 'शिकवण' तुमचे 'संस्कार'
 आयुष्याला नवे वळण देतात
 सर्व काही तुम्हीच दिल
 आम्ही केवळ घेण्याचा प्रयत्न केला
 पाखरू होवून उडू शकत नव्हतो आम्ही
 'गरुडाची झेप' तुम्ही शिकविली आम्हाला
 उंच शिखराचे ध्येय
 साध्य झाले आम्हाला
 पाठीचा कणा ताठ
 करून जगणे तुम्ही शिकविले आम्हाला
 आणि जेव्हा मिळाली संधी आम्हाला
 आम्ही काय ते व्यक्त करावे
 आमच्या मनी हरलेले 'तुमचे प्रतिबंध'
 काय आम्ही सर्वाना सांगावें
 कृतराता व्यक्त करणाऱ्या शुभेच्छा
 मनापासून निरंतर !!!!!

- श्वेता माने

सुविचार

- मुले म्हणजे नवजगाची आशा -
उद्याचे जग बनविणारी थोर शक्ति म्हणजे मुले.
 - बोले तैसा चाले, त्याची वंदावी पाऊले.
 - श्रद्धा हा असा पक्षी आहे की,
पहाटेच्या गर्द काळोखात त्याला
प्रकाशाची चाहूल लागून तो गाऊ लागतो.
 - शिष्य कितीही विद्वान असला,
तरी गुरुजनांच्या हाताखाली वागताना
त्याची विद्वता मावळतेच.
 - सत्य असेल तर काळाच्या ओघात वे टिकेल,
असत्य असेल तर ते अदृश्य होईल
 - नदी वाहून गेल्यावर पाय न भिजविता
पलिकडे जाऊ या
मूर्खपणाच्या आशेवर थांबून न बसता
पाण्यात उडी घालून
आणि प्रवाह तोडून पलिकडे चला.
 - ज्या लोकामध्ये आपला जन्म झाला
त्या लोकांचा उद्धार करणे हे आपले कर्तव्य आहे
ही जाणीव ज्यांना आहे ते धन्य होत.
- डॉ. आर्बेडकर
- काळाच्या प्रवाहात ज्यांनी काळावर मात केली
त्यांनी आपला न्याय अंमलात आणला.
ज्याचे बळ त्याचा काळ आणि
ज्यांचा काळ त्यांचा न्याय. - पु. ल. देशपांडे.
- १) कित्येक संकट येतात आणि जातात;
परंतु या संकटांना न्याय आणि
सत्याचा पाठपुरावा करीत
जो सामोरा जातो तोच खरा शूर.

- संकलन

कु. रेणूका घोरमाडे

चारोळी

काटेच मिळतील जिवनात
 कधीतरी फुलही मिळतील
 भिऊ नकोस अपयशाला
 कधीतरी यशही मिळतील
 उडायला फक्त मनात आण
 दिशांनी तुला वाण नाही
 तुला अडवू शकेल असे
 कोणतेही वादक नाही
 जिवनात आशा सोडायची नसते
 निराश कधीही व्हायच नसते
 अमृत मिळत नसल्यामुळे
 विष कधीही प्यायच नसते
 जीवन हे एक सागर आहे
 जन्म - मृत्यू दोन किनारे आहे
 सुख-दुःख हि एक लाट आहे.
 आनंदाने त्या किनाऱ्यावर जायचे आहे.
 - आरती कुरुमकर

तिरंगा

यह तीरंगा मेरे देश की, शान है, मान है।
 गर्व है। हमे की, यह तीरंगा हमारे देश की शान है।
 तीरंगे के तीन रंग बहुत कुछ कह लाते है।
 केसरिया रंग बलिदान हमारा।
 सफेद है शांती प्रतीक प्यारा।
 हरा भरा खुशाल देश हमारा।
 तीरंगे के लिए सैनिको ने
 अपनी जान की बाजी लगाई।
 मरते दम तक तीरंगे का, मान किया।
 यह तीरंगा मेरे देश की, शान है, मान है।
 - कु. साक्षी गजानन काळे

संशयाच भुत

तुमच आणि माझ आहे विश्वासाच नात
 संशयाच भुत तुमच्या मनात कस येत
 काम नसताना सुद्धा करून बघता फोन
 खात्री करून होता माझ्याशी बोलते का कोन ?
 कधी कधी फोन लागत असते Eg.
 नेटवर्क नसताना सांगतो तो busy
 माहीत असूनही मणाला मन खात
 संशयाच भुत तुमच्या मनात कस येत
 नोकरीमुळे पुरुषांशी येतो थोडा संपर्क
 सहकायांशी संवाद साधते तुम्ही वेगळाचा काढती अर्थ
 मानसीक त्रासामुळे माझ मन भरडल जात
 संशयाच भुत तुमच्या मनात कस येत
 उगाच राया माझ्यावर घेऊ नका आड
 तुमच्याशी जुळली माझ्या संशयाची नाव
 घरी यायला कधी कधी थोडा उशीर होतो
 संशयाच नात तुमच्या मनात कस येतं
 संशयाच नात तुमच्या मनात कस येतं
 - शितल जाधव

सोबतीचा संग

एक स्वतःला, वाच स्वतःला
बघ स्वतःला, बोल स्वतःला
सोडुन अस्तीत्व हे मृग-ज्वाळाचे
तु कर एक नवा आरंभ
शोधतोस काय वेड्या
दुसऱ्यात तु संधी
आहेस तुझाच तु
कस्तुरी मृग गंध...
घे कवेत क्षितीजाला
येवूदे उधान स्वप्नांना
बळ हे आत्मविश्वासाचे
देई आधार तुझ्या ध्येयाला
व्यापुन घे हे जग सारे
आणि सोबतीला ठेव फक्त
तुझाच तु संग....

- कु. वैष्णवी ग. गीरी

कॉलेज के दिन

एक दिन एक ऐसा पल था
जो मिला मुझे वो मेरा कल था।
हर दिन लगती थी वो याद बही सुहानी
शुरू हो गयी थी मेरे कॉलेज की कहानी।
वो पहला दिन, वो पल सबकुछ था नया
ऐसा लग रहा था सब वही थम गया।
फिर हुई शुरुआत मेरी दोस्ती की
कॉलेज के सफर में तेहरने वाली हमारी कशती की
कॉलेज मे बसती थी हमारी जान
हमारी दोस्ती ही बढाती थी कॉलेज की शान।
हम सब की मेहनत और टीचर का पढाना
दोन्हो से मिलकर ही था कॉलेज का मान बढाना।
हमारी वो कॉलेज की मस्ती बडी अच्छी लगती थी,
टिचर की वो बाते बहुत सच्ची लगती थी।
न जाने वो तीन साल कैसे गुजर गये
वो सारे सपने हमारे पल में बिखर गये।
हमारी चलती जिंदगी एकदम से थम गयी
उदास हमारे चेहरे और आँखे नम हो गयी।
अब न जाने वो पल कब वापस आयेंगे
जब कॉलेज में हम सब साथ दिखाई देंगे।

- पूजा प्रांजळे

Maths of Life

*Life is like a Live in a polygonal Don't live in a circle
subiract your sorrows. Treat every body as equal.
Divide everything you have try to take decisions in righr angle
your idea should not be in acute angle try to keep it in obtuse
If you live life in this way, Then definitely you will you get your sol....
To add happiness to your life.*

Name: Sushma R. Chavhan

बाबा

चूक घडल्यास डोळे त्यांचे ओलावतात
चांगले झाल्यास ओठ त्यांचे हसवतात
प्रेमाचे आहेत ते अथांग सागर
दुसऱ्यासमोर आनंदी राहून
गुप्तपने रडतात ते मनभर
चालताना पाऊले बनवतात ते कनखर
मुलांच्या भविष्याची कल्पना करित
गहीवरून जातात ते क्षणभर
येतो तान कुटूबाचा त्याच्या डोक्यावर
सोडून गेल्यावर मुलेसारी
शब्द फुटत नाही ओठावर
म्हातरपनी म्हणत नाही
ते करा माझ्या करजाची परत फेड
फक्त त्याचं पालन पोषण कराव
असतो त्यांना याचाच वेड
म्हातारपणी म्हणत नाही
ते करा माझ्या करजाची परत फेड
फक्त त्याचं पालन पोषण कराव
असतो त्यांना याचाच वेड.
बाबा म्हणजे खेळ नव्हेत
ते म्हणजे मुलांना घडवणारी एक मुर्ती आहेत.

- शितल जाधव

*Always
believe in you listen to your heart Your
trust
your instincts know you can
See your own strengths.
Dream it, dare it Do what you are afraid of
Keep the faith
follow your vision Remen Your vision.
Anything is possible if Jonk you! believe you
Ku. Suchita & Wasnik*

डेबुजी झाला संत

डेबुजी झाला संत अज्ञानाची त्याला खंत
दुःखीताचा होता अंत डेबुजी झाला संत ॥१॥
हाती डमरू घेवुनि गावो-गावी जावूनि
स्वच्छतेचा दिला मंत्र डेबुजी झाला संत ॥२॥
शिक्षणाची कास धरा आशा आहे कर्म करा
हाची होता खरा मंत्र डेबुजी झाला संत ॥३॥

- पवन गोसावी

आशीर्वाद रयतेच्या राजाचे

इतिहासायाचा पानो-पानि अमर असे शिवप्रभुची
गाथा अभिमानाने मर्द मराठि झुकतो चरनी
त्याच्या चरनी माथा
ज्याच्या मने शिवरायांचे विचार!
तो नसे लाचार !
ज्यांच्या अंगी आहे शिवनीति !
त्याला कशाची भिती
ज्यांच्या हृदयात शिवरायांची मूर्ति !
त्याची होईल जगात किर्ती
जो करेल शिवरायांची पुजा
त्याच्या आयुष्यातुन संकट होते वजा !
जो धरे शिवरायांची वाट
त्याच्या असे राजेशाही थाट !
ज्याच्या ओठातून गरजे स्वराज्याचा सोहळा !
तो खरा शिवरायांच्या मावळा ज्याच्या!
ज्याच्या नजरेत उतरतो इतिहास पराक्रमी!
त्यांच्या आयुष्यात कशाची कमी
ज्याची भगव्याला पाहून फुकते छाती !
त्याला आर्शिवाद देई !
राजा शिवछत्रपती !

- अमरदीप वानखडे

कामाची पहाट

सूर्य उगवला पहाट झाली
मायेची ती थापही आली
उठरे बाळा ! रोजची बडबड
कामाची पण असते गरबड
चहा घे म्हणता म्हणता
आई गेली थकून
ताँड धुतो म्हणता म्हणता
चहा गेला सुकून
शेतात जाण्याची असते तीला घाई
स्वयंपाक कसला भाजी अन् पोई
अंधोळ, जेवण सगळं सगळं करतो
तु फक्त शेतात जा तर
आई काय म्हणालीस !
काही नाही आई
मी तर तुझी लाडकी बाई

– दिव्या रवींद्र टेकाडे

मिळणार नाही

अन्न मिळेल पण भूक मिळणार नाही
औषध मिळेल पण आरोग्य मिळणार नाही
गुरु मिळेल पण विद्या मिळणार नाही
घर मिळेल पण सुखशांति मिळणार नाही
दोस्त मिळतील पण त्यागी मित्र मिळणार नाही.
मूर्ती मिळेल पण देव मिळणार नाही.
मान मिळेल पण सन्मान मिळणार नाही
पलंग मिळेल पण झोप मिळणार नाही
हत्यार मिळेल पण हिमत मिळणार नाही
सोई भरपूर मिळतील पण सुख मिळणार नाही
सत्ता मिळेल. पण प्रेम मिळणार नाही
प्रसिद्धी मिळेल पण अमरत्व मिळणार नाही

–प्रीती मेश्राम

संघर्ष

चाँद सितारे कदमों में लाके रख दो
मैं झुकना नहीं।
चाहे कह दो किसी से भी।
मैं रुकुंगी नहीं।
चाहे रख दो चट्टान मार्ग मे
मैं डरूंगी नहीं।
जीवन सह संघर्ष मेरा
मैं हूँ कर्ता धरता।
फुलो के लिए अपने काँटे नहीं छोडुंगी,
जैसे भी हो लडुंगी।
अपना जीवन सार्थक करूंगी
जीवन मिला है तो ऐसा
जीकर मरूंगी की मरकर भी जीयुंगी।

– मयुरी आटोटे

पिता

मेरी अपनी हर खुशी के लिए
अपनी सारी दौलत लुटाता है।
जो भी मांगु पलभर मे हासिल करा देता है।
मुझे बंदिशो मे रखता है और उडना भी सिखाता है।
नजरों की कैद में रखकर
वो मुझे दुनिया की नजरों से बचाता है।
हम तो, अपनी तकलीफे उसे बताते हैं, पर पता नहीं
अपनी तकलीफ वो किसे बताता है।
जस्त्रत हो अगर पैसी की,
पास ना होने पर भी लाकर हथेली पर रख देता है।
मैं सौचती हूँ कभी-कभी पहले दिन
जेब खाली हो तो दुसरे दिन कैसे भर जाती है।
जब घर लौटता है तो उसकी हालत देखकर
आँखो मे नमी आ जाती है।

– कु.पलक वि. महल्ले

स्त्रीचं खरं सौंदर्य

स्त्रीच खरं सौंदर्य म्हणे
तिची शालीनता
तिचे मातृत्वाचे वरदान
म्हणे स्त्रीची पूर्णता ॥

नाका समोर बघून
तिन खालच्या मानन
चालाव आयुष्यभर हेच
तिचं जीवन ॥

चंद्रभागेच्या वाळवंटी
वेगवगळी राहुटी
विठोबाच्या देवळामागे
रुक्मिणी उभी एकटी ॥

खांदयाला खांदा लावून
समानतेला जपलं
अड्डावीस युगाचं एकटेपण
मात्र रुक्मिणीनं सोसल ॥

देवी रुक्मिच्या मनाला
देवानंही नाही जाणलं
पुरुषत्वाच्या बुरख्याखाली
अर्धांगिणीलाचं गाजलं ॥

- पूनम महळे

जिंदगी

अगर देखे तो वो बहुत ही प्यारी है
ये जिंदगी हमारी थोडीसी न्यारी है
जिंदगी ने हमे बहुत कुछ सिखाया है
इसने मुझको मुझसे मिलाया है
कभी कभी इसने हमको खुब हसाया है
कभी ठोकरे देकर बहुत रुलाया है
कई बार तुटे मेरे सपने है
कभी कभी मुझसे रुठे मेरे अपने है
जिंदगी ने मुझे दिये है बहुत हसी पल
पता नहीं कब क्या हो जायेगा कल
इसलिए अपनी हसी कभी मत खोना
जिंदगी ने सिखाया मुझे हर हाल में जीना ।

- पूजा प्रांजळे

म्हणजे आपली भाषा, धर्म, प्रदेश या विषयी आदराची भावना असणे होय ही भावना असल्या शिवाय राष्ट्रनिर्मिती घेऊ शकत नाही. राष्ट्रनिर्मितीसाठी काही आवश्यक पैलू आहेत ते पुढील प्रमाणे सांगता येतील.

आर्थिक पैलू : कोणत्या ही देशातील व्यक्ती मध्ये आपण सर्व समान आहेत अशी भावना निर्माण करण्यासाठी त्या देशातील नागरिकांच्या आर्थिक गरजा पूर्ण होणे आवश्यक आहे. आर्थिक गरजा पूर्ण होण्यासाठी देशातील दारिद्र्याचे निराकरण करणे आवश्यक आहे. दारिद्र्याचे पूर्ण पणे निराकरण करणे ही सोपी गोष्ट नाही तरी पण ते करणे आवश्यक आहे. देशातील सर्वांच्या किमान जीवनावश्यक गरजा पूर्ण छोटी आवश्यक आहे. त्यासाठी देशातील अस्तित्वात असलेल्या उत्पन्नाच्या साधनांचा उपयोग देशातील दारिद्र्य कमी करण्यासाठी झाला पाहिजे जर उत्पन्नाची साधने मर्यादितच असतात त्यातून नविन उत्पन्नाची साधने निर्माण करणे देखील आहे. व त्यातून दारिद्र्याचे प्रमाण कमी करणे अगत्याचे आहे. कोणत्याही देशात दारिद्र्य कमी केले तर दोन वर्ग असणारच आहेत. किमान त्या दोन वर्गांमध्ये फारसे अंतर असायला नको कारण दारिद्र्याच्या समस्येमुळे दोन वर्गातील सामाजिक दुःख वाढत जाते तसेच दोन प्रदेशाचा सारखा विकास करता येत नसला तरी त्यात फारसे अंतर असायला नको कारण आर्थिक विकासाबाबतचे प्रादेशिक संतुलन राष्ट्रनिर्मिती आणि बाधक ठरते आर्थिक विकासाबाबत मध्यप्रदेशातील लोकांमध्ये राजकीय असतील निर्माण होतो त्यातून फुटीरतावादी चळवळींना वाव मिळाली म्हणून राष्ट्रनिर्मितीसाठी आर्थिक घटक महत्वपूर्ण असून देशातील सर्व नागरिकांच्या जीवनावश्यक गरजा पूर्ण होणे आवश्यक आहे तर देशातील नागरिकांना आपल्या देशाविषयी आदराची भावना निर्माण होईल व त्यातून भाषण राष्ट्रनिर्मिती कश शकतो बऱ्याचदा आर्थिक गरजा पूर्ण न झाल्यामुळे जनतेच्या मनात असतील निर्माण होतो व त्यातील काही व्यक्ती विक्री या सारख्या देश विघातक कृती करण्यास भाग पडतात व देशविघात ह्यांमध्ये गुंतात त्यातून एखाद्या समुदाया विषयी इतर लोकांच्या मनात द्वेषाची भावना निर्माण होणे व त्यातून दोन समुदायातील संघर्ष वाढतो त्याचे रूपांतर प्रमाणात झाल्यामुळे दोन समानात तेढ निर्माण होणे व राष्ट्रबांधणी किंवा राष्ट्रनिर्माती करण्यात अडचणी निर्माण घेतात म्हणून राष्ट्रनिर्मिती साठी सर्वांम महत्वपूर्ण घटक/पैलू आर्थिक हा आहे. त्याची पूर्णता करणे आवश्यक आहे. त्यामुळे राष्ट्रनिर्मितीसाठी देशातील जनतेच्या सर्व आर्थिक गरजा पूर्ण करणे आवश्यक आहे. दारिद्र्याचे निराकरण होऊ शकतो रोजगार निर्माण करण्यासाठी देशातील उत्पन्न त्या साधनांचा पुरेपुर वापर करून देशातील प्रत्येक कुटुंबातील किमान एका व्यक्तीला तरी रोजगाराची संधी उपलब्ध करून देणे अत्यावश्यक आहे.

सामाजिक बाजू/पैलू : राष्ट्रनिर्मिती होण्यासाठी दुसरा महत्वपूर्ण पैलू म्हणत सामाजिक घटक या देशातील सर्व जनतेमध्ये एकता निर्माण होण्यासाठी सामाजिक गरजा पूर्ण होणे आवश्यक आहे राष्ट्र घडविण्यासाठी देशातील जनतेने विस्ताराची कास धरणे आवश्यक आहे देशातील अनिष्ट प्रथा परंपरा यांचे उच्चाटन करून विसानवारी दृष्टीकोन अंती कारणे आवश्यक आहे. त्यासाठी परंपरागत चालत आलेल्या अनिष्ट प्रथा परंपरांचे खंडण करती आवश्यक आहे. त्याच प्रमाणे देशातील नागरीकांमध्ये सर्वच नागरीक समान नसतात

मातृभाषेतून उच्च शिक्षण देखील दिले जाणे आवश्यक आहे देशातील शिक्षण पद्धतीत संशोधनामध्ये इतर देशांच्या मानाने आपण खूप मागे आहोत याचे महत्वाचे कारण म्हणजे आपली शिक्षण पद्धती. पाश्चिमात्म शिक्षण पद्धती ज्या भाषेतून आहे तीच पद्धत आपण स्विकारली असल्यामुळे आपले नागरीक पोपटासारखे पोपटपंची बनन आहेत त्यात संशोधन करण्यात आपण अपयश ठरत आहोत त्यासाठी शिक्षण हे मातृभाषेतून दिले नाही गरजेचे आहे व्यवसाय शिक्षण व अन्य सर्व प्रकारच्या शिक्षणाचा गुणवत्तेच्या दृष्टीने उच्च दर्जा असणे यासाठी सर्व महत्त्वपूर्ण संख्याती युक्त असणारी शिक्षण आणि विभिन्न स्तरावरील प्रबोधनातूनच लोकांमध्ये वासविक दृष्टिकोन, उदारमतवाद व बुद्धी प्रमाण्यावाद यांचा विकास होत असतो अधिकारांच्या मागणी सोबतच कर्तव्य पुर्तीसाठी तत्पर असणारा जबाबदार नागरीक शिक्षणातून घडू शकतो तसेच शिक्षण पद्धतीत असे विषय असायला पाहिजे ज्यातून देशातील युवकांमध्ये देशा विषयी प्रेमाची माराची भावना निर्माण होईल महाराष्ट्र राज्याचे नुकताच उच्च शिक्षणात हा वैकल्पिक विषय सुरु करण्याला परवानगी दिली म्हणूनच राष्ट्रनिर्मिच्या प्रक्रियेत शैक्षणिक बाजू महत्त्वपूर्ण ठरले.

प्रा. आर. एच. खंडारे

सहा. प्राध्यापक

(समाजशास्त्र विभाग प्रमुख)

आई

ती ममतेची आगर असते,
ती लेकरासाठी जीवनाची घागर असते.
ती भावनांच एक इंद्रधनुष्य आहे,
ती लेकरासाठी देणार एक आयुष्य आहे.
ती असते एक हंबरडा फोडणारी गाय,
ती असते लेकरासाठी एक जगणारी माय.
ती आयुष्यभर सावली देणार झाड राहते,
ती लेकरासाठी सूर्य लपणारा डोंगरा झाड असते.
ती देवाची बसून केलेली साधना असते,
ती देवापुढे केलेली आराधना असते.
ती लेकराच्या रक्षणासाठी मारलेली रेष,

ती एक देव अवतरला पृथ्वीवर बदलूत भेष.
ती प्रकाशाने अंधारावर मिळवलेला विजय आहे.
ती लेकरासाठी अंधारावर मिळवलेला पराजय
आहे.

- प्रा. अभिजीत ओमप्रताप ढोरे
गणित विभाग

**Shri. Dr. R.G. Rathod Arts & Science College, Murtizapur
Dist. Akola**

Sickle cell camp Extension Activity

Exhibition of Home Economics Department

Reading Room of Library

Students Performing in laboratory

Programme of Library Department

Dr. APJ Abdul Kalam Anniversary Celebration

Function of Chemistry Association

Inauguration of Physics Society

Shri. Dr. R.G. Rathod Arts & Science College, Murtizapur Dist. Akola

Guest Lecture Series on Gramgeeta

NSS Volunteers of College

Program of Mathematics Department

Department of Botany Guest Lecture

Extension Activity of Zoology Department

Inauguration of Sociology Society

IPR Workshop

Convocation for final year Students

Shri. Dr. R.G. Rathod Arts & Science College, Murtizapur Dist. Akola

Inauguration of Political Science Society

Inauguration of Economic Society

Geography Guest Lecture

**Guest Lecture on Personality Development
by Marathi Department**

Inauguration of History Society

Celebration of Gandhi Jayanti

SHRI. GOVINDSING RATHOD SHIKSHAN PRASARAK MANDAL, DAHATONDA'S

शैक्षणिक संस्था

- स्व. सुनिल राठोड विद्यालय आणि कनिष्ठ कला महाविद्यालय, दहातोंडा.
- श्री. लक्ष्मण राठोड मागासवर्गीय मुलांचे वसतिगृह, दहातोंडा.
- वसंतराव नाईक विद्यालय व कनिष्ठ कला व विज्ञान महाविद्यालय हातगांव.
- सौ. दमयंतीबाई राठोड मागासवर्गीय मुलींचे वसतीगृह, दहातोंडा.
- श्रीमती सिताबाई राठोड प्राथमिक आश्रमशाळा, दहातोंडा.
- स्व. संजयभाऊ राठोड माध्यमिक आश्रम शाळा, दहातोंडा.
- स्व. अभिजीत राठोड मागासवर्गीय मुलांचे वसतीगृह, हातगांव.
- स्व. मेरासिंह बंधु गोवर्धनसिंह राठोड कला व विज्ञान उच्चमाध्यमिक, आश्रमशाळा, दहातोंडा.
- श्री. डॉ. आर.जी. राठोड कला व विज्ञान महाविद्यालय, मुर्तिजापूर.

